

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 30 .

ከ ሀ. ሶ ከ ፊ ከ ፀ ከ ኒ

ԳՕՆՖԷՐԱՆՈՐՆ ՆԷԹԻՃԵՍԻ

Հէր քէս շինաւ, զօնօթըւանարն թէ
ձեմիս ինէ վէ նէ թիճէ ասնէ պէքլէ մէքստ
տիր :

Գոնթիբեռնարն գաղտուկ օրումն ապ
լունմաճածաղընս տայիր գաթան շիւ-
հէ գալմաարդտան պաշտ, ճիւմս իր
թէսի կինն իւք աւճոյս օրարագ թէ-
ճէմիւ իթմիշ օրմաք տախի իճթիմալ
գալիսէն տիր :

Պիղձէ պու գօնՖէլքանսըն Նէլիժէ սի
առւհտա գարար գբբաձադ տըր, չիւնքի
գօնՖէլքանի թէքիթիքիսի քու սիա թարա,
Ֆրնտանի գու հուրա կէրվիշ օլմասրա սիւ
նաէն, Տէլիէթի սիւ չարիէէյհանըն չիւն
տիէթբաէ մու հարթ պէթէ ամբղմուսա, վի
եախսոտ էօն տեռդ օլմուսա, լոյլիթիղարս
միւ սառոտ թի թիմէէքաէ տըր, տէնիկսի
ձարից տըր :

Եւ ի նախընթաց, պուր մատուցին յոր տէրէ ձէք քսալիւն հէ միլիոնէ թ վէ ձէսամէ թ իմ մէսինէ, վէ Եախտու կերբա մէսէրէսին յին պուր հալէ իէ լսէսին, Եանի սուրէ թի դահիլիքն թիք յոր յուանա իքն իմ վէ թէրին գալթ մուսամէ իմ մէսին սէպէպլիսէն թ վիլմէքլիք ձէսարէ թ ինի պիզգալմէքն թնտի գուտրէ թէրինաւն յս պաղարար, քիւս թի ախլիք մը ի թտիլէր, Եօխտ առ պաշարա պիտի տէրէ թն տէսնաւսին իմ յիսիս հարիք իտիտիլէր

Եւոսանլարսրն մէլու յօտու գլարսր
վարձան զայրէթիխ, ուզագտան ուզազա
կէօրէնէր, կէրչի պու մառտէտէ գըզ,
լըն գաճալըզ իթիւիէր տէյն թայնիւ
խտպիւիւէր : Հայ պու քի հազըզայթ
հայէ, ծանի Եւոսանլարսրն ախլա գրնա
տիգգայթ իտէնէլին, մուզայլնին տեւ,
շինէրէք, այէտն վկէն Եւոսանլարսրն
էօյն սատաճէ սէհօյլարի պր հարէք :
Թիւ ժորի պասիւրէթ տէն ստու իթմէյա
իլա սունուռն տի շինէն թազըմտան
օլտու գլարսրն խոտուա խտպիւիւէքէրին,
տէ շինէն եօգ տուր : Եսար քի էօյլ
օլմասրն, հէր կիւն կեօղեմիւզ ճանիւն
տէտէ կէօրմէքտիլզ, շէօյն քի, տէօրթ
Եւոսանլա պր կէրէ կէտիւիւէրն, մէս
լէյի հազըզէ հազգըզա, շէտիւ մէ ճա,
տէլէլէրն սլաշամագտա տրլար :

Ինքնատան արի օլմանը պիրինձ
Թարիգի, միճատելէ ախէք տիր։
Նուանլըրար իշնի խէ, զանն խտը-
սին քի միճատելաթտէն պրճմամար ւ-
տէթա պիր թապիլաթ սըրասընա կէ-
միշ տիր։

Իւշ անէն ամբ կիրթի մատուէս մէջ,
 ամանէ տօթարմագոտ օլուպ, Էփօթպ
 անվէթէլիւնունէն, տօթանէ սուրէթուն
 միւտաթէլէ իտէնտէ օլուտ, Բարլամէն,
 Թօլարտա լադրորտրոր աշանտա պու,
 լունտու, վէ Էփօթպ էհալիսի էֆթեա,
 լընր օլ պապտէ Թաշիթի իտէն տալի
 էքսիթ օլաթար:

Հայ պոեթի շինության գագաթն է հու-
նան հիւքիւմէթի, վէ նեւէ է հալիսի
թարափքնասան, պոեթի զարեքէթ,
էկրինէ մանեւա հիւ պիր հարեքէթ էնիւ-
րաթիւ լեւոյիւ լեւոյի. մէկէլլի վէսիլի
մի պոեթի լեւոյիւ լեւոյի, մէկէլլի շինալի.
քի գու վէթի էկրինէ մի մայիլ լեւոյի
լարի, եօգսա հիւքիւմէթի Սէնիւնէնի

պրտ. կրեքի գոտի վե՛լծ ու գոտե՛լծնի,
տա՛ն մի պա՛ռլեմէ՛ն է՛ն ոգւ իւկիւն պա՛գա-
րա՛ք, էվլէ՛ն քիտունն հոգա՛ն, վէ գլոսար
օյա՛րա՛ք, քէնոթիլիլի էվլէ՛ն գայի՛ն քիլքէ-
րիտունն գեւտա՛ն գու՛վլէ՛ծի՛ն* մի կեօսէք,
տէ աթիլէ՛ր,

Պու սիւսպէրէ, Եվլէթ իլ Ճէվսայ
վիլմէր սորըւսն ու գաղ օրտու դու կիպի
Եւեհանյըլար իւնն տախի, սառեճէ գըզ,
դըն գաճա իլ քիւսթախլուա չըգըւր-
լար տիմէք տէ սոյլէ եադըն տէ՛նի տիր :

Խմախ պէօյլէ օրոտու գտա , աճէպա Եւս
նանլըրարըն պու հարեքէթէ ճէսարեթի
հէրէտէն նէյէթ իթմէքտէ տիր :

Պոռ խուտու իւղեբնին պիր էջքեար
պէնան խտպիլմէք իշնն, պիր քերտե,
պուտան ագաւմէ վաւաւա կէրիշ օլան
Մէմէքէքէնի պէ Սրպիլսիման վապաւա
բլլալ, Պուլլաբիսիման հաւքէլէլէրնի
տէր խալէլը իլէնէք, քեաշի տիր զանն
հաւերիլ :

Մէջքիւր վազարար, հէր նե գատար
ռեթագ շէտէր տախի տաւրտարար, հիւ-
քիւ մէթի տէնիյեճէ տգ զայլէլէր տա-
երմամըր արը, վէ պիր տէվէթիլի զայ-
լէսին նեճնիյ օրմայ տախի ախ զմէճէ
պիր մեվ միւ բառաւ իրմէք տմէք պիր
շեմսեօսի մաղէր ի հալէք եթէթիւ

սրնալու, մեմալքելը և մեմալքելքեր, վէ պէլ-
ալքելք պէլալէրն, գանի խոթախի քի,
պիլքի ելէքթրիկա թէլլէլ պաղլը պու-
լու հմադտա օլտուգլարնտան, պիլ թա-
րաֆտան զուհուրա կէլէ պիլ հարէքթի-
էմմանէ թիճէսինտէն իսթէք իսլլը ու մէն-
Յատթ հատը օլտուրն վէ իսթէք շէրը ու
մալքարթթ վիճալթուէ իւթին, հէք թա-
րաֆտա, վէ ալէլլիտուտա հէմմալ իս-
հէմ-իգլալ պուլուտան էհալլէք իւզէ-
րնտէ, ալինտէ պիւլիւք պիլ թէէսիլ
րէյտա լլլէմէքտէ տիլ, էլվէթ, բօե-
լիկա գանը շիմաի, հէք միլլէթ տամա-
լընտա, այնի հալտէ վէ այնի վաղըլմ-
տա, արալըք արալըգ ձէվլան լլլէմէք-
տէ, վէ հէք էհալլ, պիսիլ բօլթիկա-
եա պաղարալ, հէմքիտուլլէ էլ օլթէ-
տէ, վէ հէմաէ եէքրօկէրլլէ թալթպիլ
լիթմէքտէ տիլ :

Տիմբե խմբերից քի, Մեմբեթեժեյն, Սըրպախթան վե Պուլարխթան աթեշէլէրի, տեօրթ իննէվէլէ քեօրիքեյնէլէ, հէրքիլիմ էլի խիյսէ, պու կիւն տալի Յունանխթանը քեօրիքեմքաթեօրպա, վէ Յունանխթան տալի, այնի իրքիլար իլէ բարաւմաղլըք սէվտարը, սա պու յունանթապա օրմաղլ արը:

Յազարթ, մէսէի մէջ չնւր տուր, չօգտէ՛յա կեօրիւ լտիկիւ միայնու, էվտեքի պազար, չարչեա ույմադ, Ֆէշվասըն, ճա, մէգ քիւր քեօրիւ լա քեօրիւ քէշէնի, նիլէթի ի յասիտէսինի պօշա չոգմըշ օլ:

տուն դուն, վե՛ծունանքլարտա պատանմոյ
պտուգլարն կեօրմէքոտ տիրէր։ գերա
էկէրէն հիւքիմէթի Սէնկիտէ իւշ սէնե-
տան պէրու քէնտինձէ պիր թարգ թու թ-
մուշ, վե՛ծէրէն իշքիւր թարգ տուշ-
մէնինէ պիր ձէտաթէ իշքմիշ իտտէ, մէ-
քիւր թարգ տէնիշիմէզ պիր հայտէ ու-
մատորմանան, պիրտէն պիրէ տէնիշիւն-
ձէ, պիթ թապի, Կիրիտ մէտէլսինձէ,
տուշնէ տատաճրման իթ իլիտազ օլու-
նան թտա պիէ հասա պիր հարտ գալ-
մագլորա մէճպուր օլմուշ տուր։

Պաւ մատուցեալ ծառան հիւքիւմէթի
թարաքընտանիւսքիւ քիւ իլէ գաբա
տրմը օրան աթէշ, կէրէի գահիւն չոքմը

որք, յաբխն ամէպա տա հա տէրին տէ սող,
յանրմբշ իրի աթէշիւրաւէ վա՞ր մի տրք :

Էկէր եանքմազ խեք, պու մատտ,
կին էտաբը, Թիւ բքիա իլէ Եունան Հու-
աու աու. արասընաւ, վէ գօն/Էրանտըն,
աու էաաբ տախի, աու բէթի գահիլտէ
կէ օրիւնաւ կիւ կիպի, այնի Հու աու ա-
ու արասընտէ օլմաէզ, իլւ Շարգաւ միւ
պիլ լէ էտաբ իթմէ Էլքիւ պէրնտէ միւ էւ,
սէւ պու յու նապաւ օրք:

1886 աՆՆԵՐ ԵՐԱՆՈՒՄԻ ԱՍԻՐԻ ԽՈՂԱՐԱ-
ԵԱՆ ՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏԻՆ, ՉԽՈՒՐԻ ՄԵԳՐԵՐ ԵՐԱՆՈՒ
ՆԱՄԻՆԻ ԹԵՔՆՈԼՈԳԻԿԱԿԱՆ ՎԵՐԻՆԵՐԻ
ՎԱԳՐԱՆԻ, ԷԹՐԱՆՔՐՈՒ թՈՐԱՆՄԱԿԱՐԴ
ՄԵԳՐԵՐ ԵՐԱՆՈՒՄԻՆ ԱՆԿԵՍԿԵՆԻՎԱՆ
ՐԵՆ ԵՆԿԵՍԿԵՍԿԵՆԻ ՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏԻՆ
ԱՆ ԶՈՒԿՈՂ ԱՍԻՐԻ

ՆԵ՛ խոր ճարդ մու հարեպետնան
մազան, արալի՛ գալցաոր մը, եռչսա
թէէսի՛ր խոտապ մը :

Արագի գամլաւը խոյ տիպէմէնիդ,
 չննքի ու վազըթ մասթ կկալի կէնիւ,
 տիւշմէն կկալի կկէմիչ ումաւալը իգթ իգա
 խաւը :

Թէէսսլի իտտասար խի • Նասը ք/
պու տէճա տախի , թէէսսլի իտտաս/
արնտան պաշգա պիր էսաս Եօր տու/
տիյէպիլիթ :

Թէէսսրորտէ իջի նեւիլ օլապիլիր . եւ,
նի պիրիսի եհալի իւ գէրլնէ , վէ տիկէրլ
տիպլումաթ լար իւգէրլնէ :

Մեզ քիւր Թեմասիրին իր խնէ տախ
մալիք օլմազլուչ, հէր տէվէթին արզու
վէ իր տամաշխտան տոր . լաթին հիչ տէսի
խէ պրիթխնէ մալիք օլմազլուչ տախ
տէվէթիմէրին էմրազի նէ ֆսանիտի գա.
տիմէսիտէն ախր :

Էհալեմէ Թէէսիր բէտաւ իթմէ ար.
զուսունա ալուրնանլար արասընա
տախի մուխալի՛Ֆէթ վար աղը . շէյլ
քի, պունըրտան պաղըրը, տէյլ էնա
սէն Թէէսիր գասանմազ, կաա խաթի՛

տէն կէլէճք, Թէէսսրլին Եկրին ոռլ, տուրմաղ Նիլէթիլլէ, Թէէսսր սէվուս, սընտա կէգէրլէր. վէ տիկէրլէրի խտ, սա, Տիէնէն տաճուղ ու: Թէէսսրլ բէյտա իԹ մէք, Էստի մատտի սուրէթտէ, զլամաղ խտ տախի, պարի մաննվի սուրէթտէ զլ, տաշն, սէն մալլէրէ Տիւքս իԹմէք իշին, Էմվ, վէ ինտսն սիլր գույյուղ Էտէ իԹմ.րլլէր Նիլէթի խտֆիկէսիտա կէգէրլէր:

Հիմա՛նքի գօնթէրանաւան մագսեւ
աճէպա պու տէյի՛ մի տիլի
Հաբին, աճէպա մէղքիւր գօնթէ
սմբատա, Շաքո Բաւա Գիւլէնէն

Դա՛ւպ թարաֆիրերինն մի. Եանի նե՛
Թի՛նսի Տե՛լեթի ալեյե՛. հազգընտա մը
խայրը օւռձա՛ց որը ։ Եօզաա Եունա՛ն
հազգընտա մը ։

Պիզիմ՝ զաննը գաղթիւիլէ նէզարէն
Թէլաղնինն Տէվէթի ալիյէ մէն՝ խաաթը
նր գալաթրան թարաֆը ատոռ աստաճա

որը . զիցա ինկվիզիցյա ինէ Ալիսթրիա
տէվէթինն, թէրագնինն մէջ քիւ թա,
լաճընա պառաճադրոր մէմու լի գալի
տնէ պուլունտուլու միսիլու , Բուսիս
իւն Բուսիսնընտա արիկէր թարաճընա
պառաճադրոր շեւրէնն օլունտա տալի
տիկէր տէվէթիննտէ էվիլլէր թա,
ըսիա մէլան կէտթէրէմէլլէր ինթի,
մալտէն պայիտ տէլի տիլ :

Եւսեանքն իւրրամէնթօ մէծիւհինմ
դարսեմադրեալունն պէլու, Ոթինաւա
հիւրմ իտէն հարեթէ ազաւոյ տառ:

Իսթանպուլում Նուհան էլիսի պու-
լոսան Ս. Տէրի Նանինին Նուհանա մի-
վասելէիէրի, քօլիթիւա ապիլիէիին
տէ պիլ պիլիիք թէէսիրի մուծիպ օլ-
մուշաուր :

Իշ պու տիրօմամք, իխթիլայ ջըրգա-
սրտու հետև քըսար տէյիլ տիր. իսքան,
պօլտա պուլունան է՞նդէպի տէվէթէթի-
էլ չիւերի իլ տըգ սըգ գծուշմաք սէ-
պէպի իլ, իւշէրին հայ հագըգըսը իւ-
գէրլին մալեմաթը թամնէ խոնմիշ
տիր. պու սէպէպսընուշ, քէնդէ հիւ-
քիւմէթինէ, իթխուտ իւշքէ տապիւն,
մասրը նամահաթ իթմքըտ տիր. միւ-
շապիթէհ ճէնապլերի պլըն 23 ինդէ գը-
լայ հագէթէթիլ իլ ուպուն միւտտէթ
գծուշմա շապ տիր :

Կէշէն կիշերէ, տախիկըն նազար
 փախերէ թէն կրաֆ քէշաւ խտրէր, էմ
 րի ի թիտալ իւզօն տալիս մալարնը նա
 սնհաթ ի թմիշ տիւ . հարպիւն նազար
 տախի, կիրիտէ կիթմէք իշին Ֆուրսա
 թա պերճաէն կէօնիլլէրէր պիր
 լէշմէք իւզօն, էշէնէրտօն Սերիքօն
 կիտէն Չ նշէրէր գապըթանը սիլքի աս
 ճէրիտէն թարտ ի թմիշ տիւ . պոն քա
 պիթանիւր մէմէքէթին տիւ իշէրու տ
 պուլուռնա Ֆամիլայարընտան խաիէ

8 9 10 11 12 13 14

Թըրհալա միւթէսարըրըֆըրը Սարու
խան միւթէսարըրըֆը սապըդ սաատէթ
լու իտհէմ բայանեա ,

Սարուխան միւթէսարրըֆըւըւ, Թըր
հալա միւթէսարրըֆը սապըգ սաա
տէթլու Ազիզ բաշանա թէվհէհ պոյ
րուլմուշ տուր :

— Տերիգանը քերամոտէն օլուպ
կիրիտտէ պուրնանն սաատէթլու Մէ
հէմմէս Ալի բաշա հազըթթլէրինէ ի
քինծի , վէ էրքեանը հաղպ միր լիվ
լէրինտէն , սաատէթլու Շէվքէթ բա
շաեա իւլիւնծիւ ըրլթպէտէն պիրի
գըթա նիշանը ալիի Սամանի իթա վ
իհսան օլունմուշ տուր :

— Պապը-զապ[թի]յնտե մեճ իս
թահզըզ ազաւընտան սաաաթ[թու]ն Հիւ
սէյին էֆէնտի պու տէֆա պէրպէր պա
շըլըզ վէ մուսահիպէթ իւրամէթի իւ
մապէյնի Հիւմայունա մեմուր պուշրու
մուշ տուր :

— Թէրասնէյի ամիրէտէ տէրտէսթ
 թամիր օլան Արդատի նամ վաբօր , գո
 տէֆա թէքմիլ օլարադ տէնիզէ ինտիրի
 միշ տիր :

— Հասան պէտէն մուհաբէմէսին
ըունէթ իթմէքլիթ տէր իւհնէ իթմէ
օլան ցօմիսիօն, պու կիւնէրտէ Պապ
—գապլիթիտէ Ինկիլիզ զօնօլլու թէր
ճիւմանը Կ. Ալիյան օրատա հազր
պուլունտուղու հալտէ, իքի տէֆու
ազադ մէճիս իթմէ տիր : Իք
պապը ուֆազ թէճէք փուլլար իթիը
մէքլէ քիֆալէթ օլունմուշ խէտէ, պո
տէհու ցօմիսիօնէ մէքքիւրուն բէրիս
(Յօթիլիտէն էֆէսիւն) տալա օլունմ
ապուրտէս քունժօյադ Խօտէնէ միս

